

Київський університет імені Бориса Грінченка
 Інститут філології
 Кафедра романської філології
 та порівняльно-типологічного мовознавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б.Жильцов

“ 01 ” 09 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“Теоретична грамати́ка (французька мова)”
для студентів 4 курсу

спеціальності	035 Філологія
освітнього рівня	першого (бакалаврського)
спеціалізації	035.05 Романські мови та літератури (переклад включно)
освітньої програми	Мова та література (французька)

2021-2022 рік

Розробник:

Ананьєва Людмила Валентинівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства

Викладачі:

Ананьєва Людмила Валентинівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства

Протокол від “__” _____ 2018 р. № 1

Завідувач кафедри _____ (Р.К. Махачашвілі)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником проектної групи)

Мова та література (французька)

_____. _____. 2020 р.

Гарант освітньої програми (керівник проектної групи) _____ (І.В. Ласка)

Робочу програму перевірено

_____. _____. 2020 р.

Заступник директора Інституту філології _____ (Л.І. Заяць)

Пролонговано:

на 2020/2021 н.р. _____ Махачашвілі № 1 » 09 2019р., протокол № 1

на 2021/2022 н.р. _____ Махачашвілі № 31 » 08 2019р., протокол № 1

на 2022/2023 н.р. _____, « _____ » 2019р., протокол № _____

на 2023/2024 н.р. _____, « _____ » 2019р., протокол № _____

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ	7
4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	10
6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ.....	14
7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТКА ДИСЦИПЛІНИ	19
8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА.....	20
9. ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ.....	21

**1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Теоретична граматики (французька мова)»**

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	французька	
Загальний обсяг кредитів/ годин	4/ 120	
Курс	4	
Семестр	7	8
Кількість змістових модулів із розподілом:	4	
Обсяг кредитів	4	
Обсяг годин, в тому числі:	120	
Аудиторні	56	
Модульний контроль	8	
Семестровий контроль	30	
Самостійна робота	26	
Форма семестрового контролю	іспит	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Теоретична граматики (французька мова)»

Метою курсу теоретичної граматики французької мови є формування у студентів системного наукового уявлення про граматичну будову французької мови, її структуру та функціонування у результаті аналізу проблем морфології та синтаксису, взаємодії граматичної будови й лексичного складу мови.

Завданнями навчальної дисципліни «Теоретична граматики (французька мова)» є досягнення таких **компетентностей** випускника:

1. **Інтегральної** компетентності – здатності розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики й перекладу в процесі професійної діяльності та подальшого навчання й самовдосконалення, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

2. **Загальних** компетентностей:

- здатності до критичного мислення й ціннісно-світоглядної реалізації особистості;
- уміння застосовувати отримані теоретичні знання у практичних ситуаціях;
- здатності учитися впродовж життя й оволодівати сучасними знаннями, уміння ефективно планувати й розподіляти свій час;
- здатності до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;
- уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- навичок використання інформаційних і комунікаційних технологій, зокрема для вирішення стандартних завдань професійної діяльності;
- здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатності діяти із соціальною відповідальністю, розуміти основні принципи буття людини, природи, суспільства;
- здатності адаптуватися до нових ситуацій та генерувати нові ідеї;
- здатності працювати в команді та автономно;
- формування лідерських якостей;
- толерантності, уваги до відмінностей та впливу різних культур і традицій інших країн.

3. **Фахових** компетентностей:

- філологічної компетентності: здатності вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах, володіння методами наукового аналізу і структурування мовного й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів;
- проектної компетентності: здатності планувати, організовувати, здійснювати і презентувати прикладне дослідження в галузі французької філології;

– граматичної мовної компетентності: володіння граматичними мовними знаннями і навичками, знання граматичних категорій, форм і функцій слів, володіння відповідними граматичними структурами;

– перекладацької компетентності: володіння термінологічними, лексичними, синтаксичними та морфологічними нормами французької мови та уміння її застосовувати у процесі різних видів перекладу; сукупності компетенцій, необхідних фахівцю для здійснення мовного посередництва як в усній, так і в письмовій формі.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ «Теоретична граматики (французька мова)»

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

- знати та розуміти новітні лінгвістичні і літературознавчі теорії та їх інтерпретації;
- знати та розуміти основні лексичні, фразеологічні, фонетичні, словотвірні, морфологічні та синтаксичні норми сучасної французької мови;
- уміти застосовувати мовні знання на всіх рівнях сучасної французької літературної мови з дотриманням стилістичних, лексичних, орфоепічних та граматичних норм та застосування мовленнєвих умінь у педагогічній практиці;
- вільно володіти іноземною мовою для здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування;
- бути здатним конструювати особистий освітній продукт;
- уміти оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення;
- цінувати різноманіття та мультикультурність світу й керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу та співробітництва;
- оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення, аргументуючи власну точку зору;
- дотримуватися правил академічної доброчесності.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Теоретична граматики (французька мова)»

№ п/п	Назви тем	Розподіл годин між видами робіт:						Самостійна
		Аудиторна						
		Усього	Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
I семестр								
Змістовий модуль 1.								
Лінгвістичний аналіз як метод теоретичної граматики.								
1.	Теоретична граматики як наука: базові поняття та категорії.	8	2		4			2
2.	Поняття граматики категорії. Граматики значення. Граматики форма. Типи граматики морфем. Теорія частин мови.	10	2		4			4
	Модульна контрольна робота № 1	2					2	
	Разом	20	4		8		2	6
Змістовий модуль 2.								
Лінгвістичний аналіз: морфологія іменних частин мови								
1.	Іменник як частина мови. Синтаксичні функції іменника. Детермінативи. Артикль і його взаємодія з різними лексико-граматикиними розрядами іменників.	10	2		6			2
2.	Прикметник як частина мови. Прикметникова синтагма. Синтаксичні функції прикметника. Прислівник як частина мови. Прислівникова синтагма.	10	2		4			4
	Модульна контрольна робота № 2	2					2	

	Разом	22	4		10		2	6
Змістовий модуль 3								
Лінгвістичний аналіз: морфологія дієслова								
1.	Дієслівна синтагма. Структура дієслівної синтагми. Морфологічні характеристики компонентів. Граматичні категорії дієслова.	10	2		6			2
2.	Неособові форми дієслова, синтаксичні функції в дієслівній синтагмі.	10	2		4			4
	Модульна контрольна робота № 3						2	
	Разом	22	4		10		2	6
Змістовий модуль 4.								
Лінгвістичний аналіз: синтаксис.								
1.	Аналіз структури простих речень.	6	2		2			2
2.	Складне речення. Типи синтаксичних зв'язків. Аналіз структури складносурядних речень.	6	2		2			2
3.	Аналіз структури та складнопідрядних речень.	6	2		2			2
4.	Аналіз структури складнопідрядних прислівникових речень.	6	2		2			2
	Модульна контрольна робота № 3	2					2	
	Разом	26	8		8		2	8
	Екзамен	30					30	
	Усього за рік	120	20		36		38	26

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Теоретична граматики (французька мова)»

Змістовий модуль 1.

Лінгвістичний аналіз як метод теоретичної граматики.

Теми лекцій:

1. Теоретична граматики як наука: базові поняття та категорії. Мета та завдання теоретичної граматики, її зв'язок із іншими лінгвістичними дисциплінами.
2. Граматична категорія. Поняття граматичної категорії. Граматичне значення. Граматична форма. Типи граматичних морфем. Теорія частин мови.

Теми практичних занять:

1. Предмет і завдання теоретичної граматики.

Визначення практичної та теоретичної граматики. Типи граматики. Методи граматичного аналізу: дистрибутивний, трансформаційний, метод опозиції і компонентного аналізу, контекстуально-ситуативний метод. Основні етапи розвитку теоретичної граматики французької мови. Асиметрія в граматиці. Функціональний підхід. Зв'язок граматики з іншими лінгвістичними науками.

Література: [].

2. Структура граматичної категорії.

Типи граматичних морфем. Типи граматичних категорій (морфологічні, синтаксичні, лексико-граматичні). Асиметрія відносин між значенням і граматичними формами однієї категорії в семіотичному, парадигматичному та синтагматичному плані.

3. Проблеми частин мови у французькій граматиці.

Визначення поняття « частина мови ». Критерії ідентифікації частини мови. Інвентар частин мови. Ієрархія частин мови. Форма і зміст частин мови. Ядро і перефірія в частинах мови. Первинні і вторинні функції частин мови. Транспозиція (функціональна, морфологічна, синтаксична). Способи морфологічної транспозиції. Транспозиція та значення слова.

4. Морфологія та синтаксис як дві складові частини граматики.

Грамматична форма і граматична функція. Грамматичне й лексичне значення, їх взаємодія. Грамматична категорія. Морфологія та синтаксис як два головних розділи граматики, предмети їх вивчення. Парадигматичні й синтагматичні відношення.

Змістовий модуль 2.

Лінгвістичний аналіз: морфологія іменних частин мови.

Теми лекцій:

1. Іменник як частина мови. Синтаксичні функції іменника. Детермінативи. Артикль і його взаємодія з різними лексико-граматичними розрядами іменників.
2. Прикметник як частина мови. Прикметникова синтагма. Синтаксичні функції прикметника. Прислівник як частина мови. Прислівникова синтагма.

Теми практичних занять:

1. Іменник як частина мови. Синтаксичні функції іменника.

Визначення іменника як частини мови. Семантичні категорії іменників. Іменники загальні і власні, конкретні і абстрактні, речовинні, збірні, однинні і множинні. Морфологічні категорії іменника у французькій мові. Категорія особи, числа, детермінації. Синтаксичні функції іменника.

2. Детермінативи. Артикль і його взаємодія з різними лексико-граматичними розрядами іменників.

Загальні ознаки детермінативів як частини мови. Семантика детермінативів. Детермінація якісна й кількісна. Означені і неозначені детермінативи. Артикль. Огляд існуючих точок зору на артикль. Поняття означеної, неозначеної і кількісно-неозначеної співвіднесеності. Характеристика значень означеного, неозначеного й часткового артикля. Артикль і його взаємодія з різними лексико-граматичними розрядами іменників.

3. Прикметник як частина мови. Синтаксичні функції прикметника.

Визначення прикметника як частини мови. Грамматичні категорії роду, числа і ступенів порівняння. Система словотворчих моделей прикметника. Синтаксична функція:

означення й предикатив. Поняття «прикметник» у французьких граматиках: традиційне включення в клас прикметників займенникових детермінативів і числівників. Проблеми якісних і відносних прикметників у французькій мові. Сучасні тенденції в утворенні відносних прикметників. Субстантивізація й адвербіалізація прикметників. Проблема повної й неповної функціональної транспозиції іменника в прикметник. Нові тенденції в утворенні відносних прикметників.

Прислівник як частина мови. Лексико-семантична класифікація прислівників. Морфологічна та синтаксична функція прислівників.

4. Прислівник як частина мови. Синтаксичні функції прислівників. Службові частини мови.

Прислівник як частина мови. Лексико-семантична класифікація прислівників. Морфологічна та синтаксична функція прислівників. Прийменник як службова частина мови. Проблема лексичного значення прийменників. Класифікація прийменників. Складні прийменники і прийменникові вислови. Граматичні функції прийменників.

Сполучник як службова частина мови. Класифікація сполучників. Значення і вживання сполучників. Сурядні та підрядні сполучники.

Змістовий модуль 3.

Лінгвістичний аналіз: морфологія дієслова.

- a. Дієслівна синтагма. Структура дієслівної синтагми. Морфологічні характеристики компонентів. Граматичні категорії дієслова.
2. Неособові форми дієслова, синтаксичні функції в дієслівній синтагмі.

Теми практичних занять:

1. Дієслівна синтагма: її структура, морфологічні особливості її компонентів.

Компоненти дієслівної синтагми. Дієслово як ядро. Граматичне значення дієслова. Морфологічна, семантична та функціональна класифікація дієслів. Дієслово як AUX: їх класи, типи граматичних значень.

2. Граматичні категорії дієслова: спосіб, час.

Перелік усіх граматичних категорій дієслова. Морфосинтаксичний аналіз дієслівних форм. Форми дієслівного способу. Форми часів: абсолютні та відносні. Базові та додаткові граматичні значення часових форм.

3. Граматичні категорії дієслова: особа, число, стан.

Характеристика форм особи та числа. Категорія стану та її вираження в іспанській мові: опозиція активний стан – пасивний стан та інші граматичні форми. Загальна функціональна характеристика граматичних систем особових форм дієслова у всіх способах і станах.

4. Неособові форми дієслова і їх функції в дієслівній синтагмі. Синтаксичні конструкції.

Загальна граматична характеристика неособових форм дієслова. Інфінітив, герундій, дієприкметник. Прості і складені форми. Їх функції в дієслівній синтагмі. Синтаксичні конструкції з неособовими формами дієслова.

5. Неособові форми дієслова і їх функції в дієслівній синтагмі. Перифрастичні конструкції.

Система дієслівних перифраз із неособовими формами дієслова: класи та граматичні значення.

Змістовий модуль 4.

Лінгвістичний аналіз: синтаксис.

Теми лекцій:

1. Синтаксис простих речень. Їх класифікації.
2. Класифікація складних речень. Аналіз структури складносурядних речень.
3. Складнопідрядні іменникові і прикметникові речення.
4. Аналіз структури складнопідрядних прислівникових речень.

Теми практичних занять:

1. Синтаксис простих речень.

Основні синтаксичні одиниці: члени речення, словосполучення, речення, Член речення як мінімальна одиниця синтаксичної структури речення. Структурні й функціонально-семантичні типи членів речення. Принципи класифікації простого речення.

2. Класифікація складних речень. Аналіз структури складносурядних речень.

Складне речення та його типи. Безсполучникове складне речення та проблема інтеграції речень. Складносурядне речення та його типи (із зіставним, протиставним та розділовим зв'язком).

3. Складнопідрядні іменникові і прикметникові речення.

Складнопідрядні речення з підрядними підметовими, присудковими, додатковими й означальними.

4. Аналіз структури складнопідрядних прислівникових речень.

Складнопідрядні речення з підрядними обставинними часу, причини, наслідку, способу дії, уступки та ін. 3 типи умовних речень.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2	2	2	4	4
Відвідування практичних занять	1	4	4	5	5	5	5	4	4
Робота на практичних заняттях	10	4	40	5	50	5	50	4	40
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом		-	86	-	87	-	87	-	78
Максимальна кількість балів: 338									
Розрахунок коефіцієнта: 5,63									
Екзамен: 40									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

У першому модулі завданням для самостійної роботи студентів є виконання завдань на актуалізацію понять граматична форма, граматичне значення, граматична категорія. У другому та третьому модулях студенти виконують розбір синтагм та речень за засвоєними схемами. Усі завдання представлені у відповідному ЕНК.

Карта самостійної роботи студента

Змістовний модуль	Лекції	Бали	Термін виконання (місяці)
Модуль 1	1-2	15	Вересень
Модуль 2	3-4	5	Жовтень
Модуль 3	5-6	5	Листопад
Модуль 4	7-10	5	Грудень
Разом		30 балів	

Критерії оцінювання (модуль 1, 2)

№ п/п		Максимальна кількість балів
1.	Змістовний категоріальний аналіз граматичного значення відповідних морфем.	3
2.	Орфоепічна й орфографічна грамотність та відповідність лексичним та граматичним нормам.	2
Разом		5 балів

Критерії оцінювання (модуль 3,4)

№ п/п		Максимальна кількість балів
1.	Структурна відповідність парадигматичних і синтагматичних відношень між елементами.	3
2	Правильна класифікація відповідних структур (синтагм та речень).	2
Разом		5 балів

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль проводиться у формі тестових завдань множинного чи перехресного вибору. За кожну правильну відповідь нараховується відповідна кількість балів, зазначена в інструкції. За неправильні відповіді бали не нараховуються. Максимально можлива кількість балів – 25.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Згідно з навчальною програмою семестровим контролем є іспит. До іспиту допускаються студенти, які після виконання всіх зазначених у програмі видів діяльності отримали рейтинг не нижче **35** балів.

Форма іспиту – письмова. Екзаменаційний білет складається з 40 тестових завдань множинного і перехресного вибору, які зорієнтовані на виявлення рівня сформованості фахової компетентності студентів щодо володіння граматичними мовними знаннями і навичками, знання граматичних категорій, форм і функцій слів, володіння відповідними граматичними структурами, а також володіння термінологічними, лексичними, синтаксичними та морфологічними нормами французької мови.

Максимальна екзаменаційна оцінка – 40 балів:

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. La syntaxe et la morphologie. La grammaire et les autres branches de la linguistique.
2. La notion de la proposition. Ses définitions.
3. Les notions principales de la grammaire (valeur grammaticale, forme grammaticale, catégorie grammaticale).
4. Les unités principales de l'analyse grammaticale.
5. Les unités de l'analyse syntaxique. Le groupe de mots, les indices essentiels.
6. Les traits formels servant à distinguer l'attribut des autres termes de la proposition.
7. Les termes secondaires de la proposition.
8. L'objet d'étude de la grammaire théorique. Types des grammaires théoriques.
9. La caractéristique générale du système grammatical du français.
10. Le subjonctif. Les différents points de vue sur la nature du subjonctif et sa valeur. Les formes dites temporelles du subjonctif.

11. Le niveau syntaxique de l'analyse de la proposition.
12. Les méthodes de l'analyse grammaticale.
13. L'adverbe. Les formes et les fonctions syntaxiques des adverbes. Degrès de comparaison.
14. Le verbe comme classe de mots. La catégorie grammaticale de la voix.
15. Le syntagme par A. Martinet et B.Pottier.
16. Les catégories grammaticales de l'adjectif et leurs expressions dans le français contemporain.
17. Le fonctionnalisme et la grammaire fonctionnelle. L'école fonctionnelle française de A.Martinet. Sujet. Sa caractéristique.Types des sujets.
18. Définition de la prédication.
19. Analyse morphologique et syntaxique de la phrase complexe.
20. Substantif. Les catégories grammaticales du substantif.
21. Les formes temporelles simples et les formes temporelles composées.
22. Le nom. Les catégories grammaticales du genre et du nombre.
23. La catégorie grammaticale du mode en français. Les points de vue sur la nature de certains modes.
24. La phrase complexe. Sa définition. Les types des phrases complexes .
25. Les principes de la classification des parties du discours.
26. Le conditionnel. Les formes du conditionnel.
27. Les verbes comme une partie du discours. Caractéristiques sémantiques des verbes.
28. La caractéristique grammaticale de l'adverbe.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для

		подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FХ	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

«Теоретична грамати́ка (французька мова)»

Денна форма навчання

Разом: 120 год. Лекції – 20 год., практичні заняття – 36 год., самостійна робота – 26 год., модульний контроль — 8 год., семестровий контроль (іспит) – 30 год.

Тиждень	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10	
8. Модулі	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3				Змістовий модуль 4							
№ теми	1		2		1		2		1		2		1		2		3		4	
Присутність на лекціях і семінарах	1 (Л)	2 (П)	1 (Л)	2 (П)	1 (Л)	3 (П)	1 (Л)	2 (П)	1 (Л)	3 (П)	1 (Л)	2 (П)	1 (Л)	1 (П)	1 (Л)	1 (П)	1 (Л)	1 (П)	1 (Л)	1 (П)
Самостійна робота	15				5				5				5							
Робота на практ. заняттях	4 x 10 = 40				5 x 10 = 50				5 x 10 = 50				4 x 10 = 40							
Модульний контроль	25				25				25				25							
Загальна кількість балів	338																			
Коефіцієнт розрахунку рейтингових балів	5,63																			
Семестровий контроль	40																			

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література

1. Васильева Н. М. Французский язык : теоретич. грамматика / Н. М. Васильева, Л. П. Пицкова. – М. : Лист Нью, 2004. – 414 с.
2. Гак В. Г. Теоретическая грамматика французского языка / В. Г. Гак. – М. : Добросвет, 2000. – 832 с.
3. Гак В. Г. Теория и практика перевода. Французский язык : учеб. пособие / В. Г. Гак, Г. Б. Григорьев. – 8-е изд. – М. : Изд-во ЛКИ, 2008. – 464 с.
4. Лемешко Л. С. Посібник з теоретичної граматики французької мови / Л. С. Лемешко, І. В. Табачек. – К. : Видавничий центр КНЛУ, 2005. – 134 с.
5. Fedorova L. Traduction linguistique Langues française et ukrainienne / L. Fedorova. – К., 1999. – 133 с.
6. Nikolskaïa E. K. Grammaire française / E. K. Nikolskaïa, Т. Y. Goldenberg. – М., 1974. – 363 с.

Додаткова література

1. Попович М.М. Сучасні методи дослідження мови: Курс лекцій. – Чернівці: Рута, 2010. – 155 с. ^[L]_[SEP]
2. Михалечик О. І. Практичний курс граматики французької мови: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. І. Михалечик. – Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2011. – 560 с.
3. Boularès M., Frérot J.-L. Grammaire progressive du français [avec 400 exercices] : Niveau avancé / Michèle Boularès, Jean-Louis Frérot. – P. : CLE international, 2008. – 192 p.
4. Goffic Pierre. Grammaire de la langue française / P. Goffic. – P.: Hachette, 1993. – 591 p.
5. Реферовская Е.А. Теоретическая грамматика французского языка / Е.А. Реферовская, А.К. Васильева. – Ч. 2. Синтаксис простого и сложного предложений. – М. : Просвещение, 1983. – 334 с.
6. Garagnon A.-M. La phrase complexe / A.-M. Garagnon, F. Calas. – P. : Hachette, 2002. – 160 p.
7. Kerbrat-Orecchioni C. Les actes de langage dans le discours / C. Kerbrat-Orecchioni. – P. : Editions Nathtan / VUEF, 2001. – 200 p.

Інформаційні ресурси

1. https://gerflint.fr/Base/Mekong6/DE_Morphologie.pdf
2. <http://llacan.vjf.cnrs.fr/fichiers/cours/Haude/Morphologie-handout.pdf>
3. http://grammaire.reverso.net/1_2_04_La_proposition_relative.shtml
4. <http://www.ralentirtravaux.com/lettres/cours/phrase-simple-phrase-complexe.php>
5. <https://www.etudes-litteraires.com/propositions-subordonnees.php>
6. http://www.123cours.com/subordonnees_relatives_conjonctives.ASP